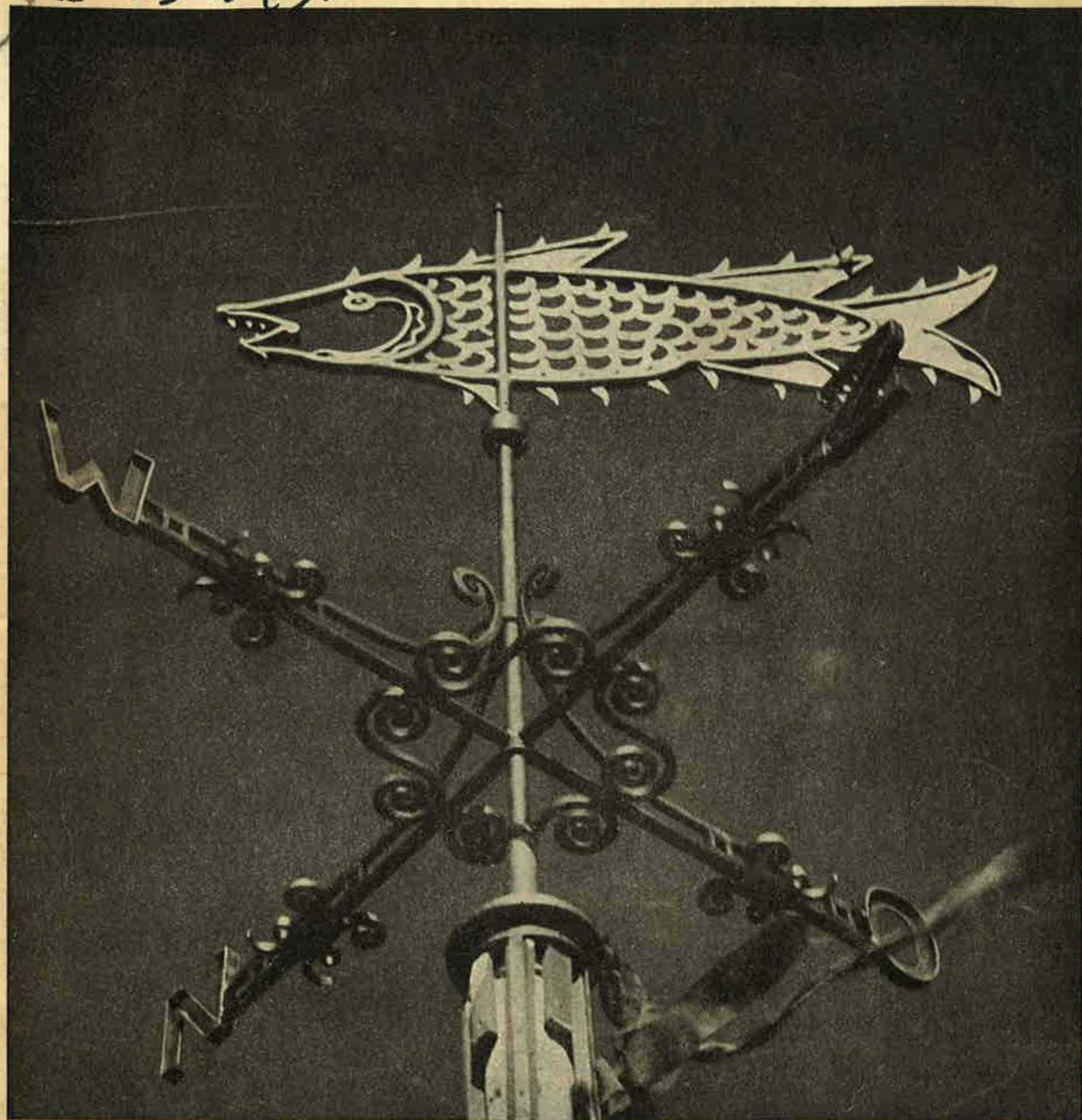

De Meivisch zwom voorbij!..

UITGEVERIJ „DE PHALANX"

DE MEIVISCH ZWOM VOORBIJ !..

BERNAERTS

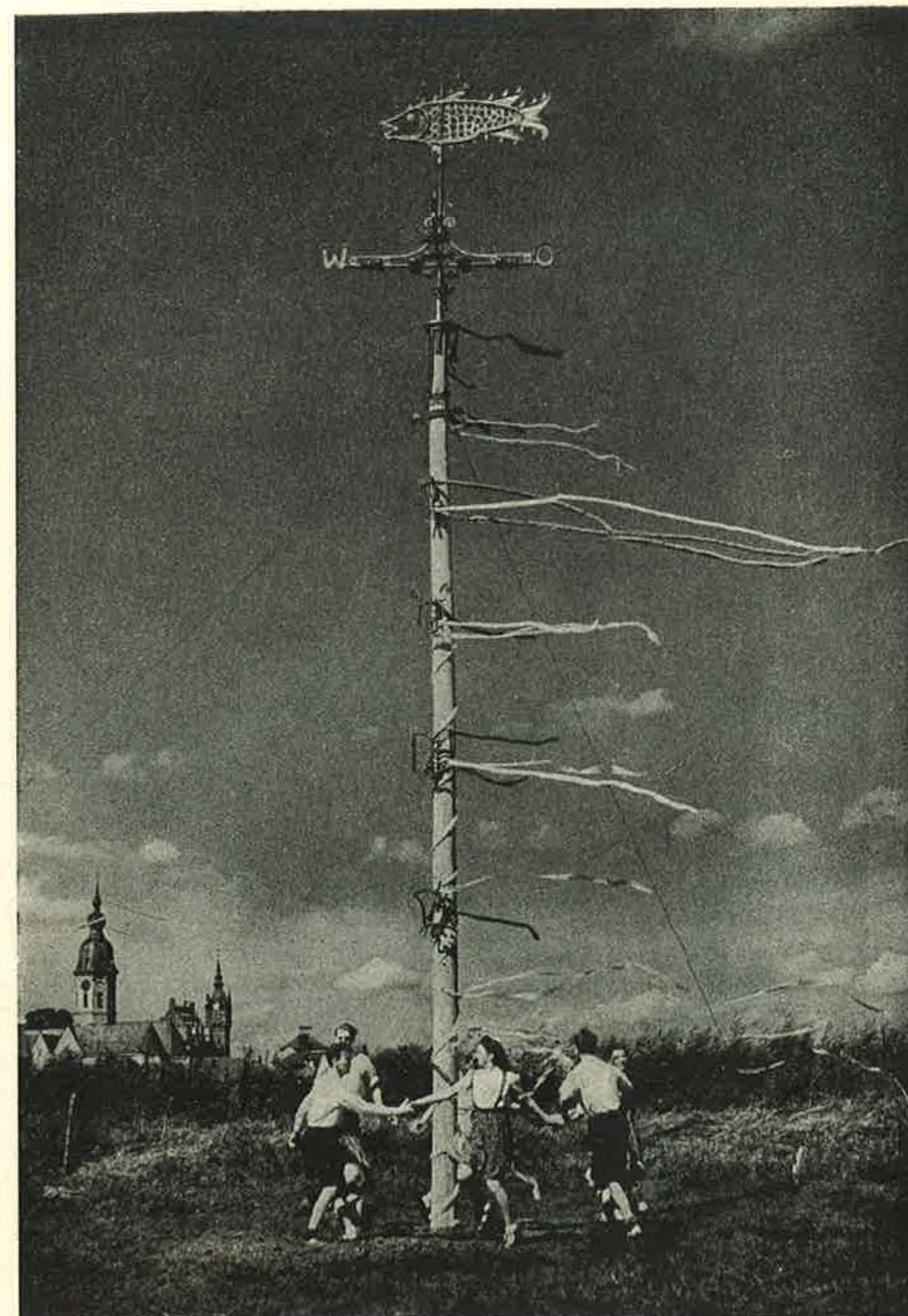
UITGEVERIJ „DE PHALANX"

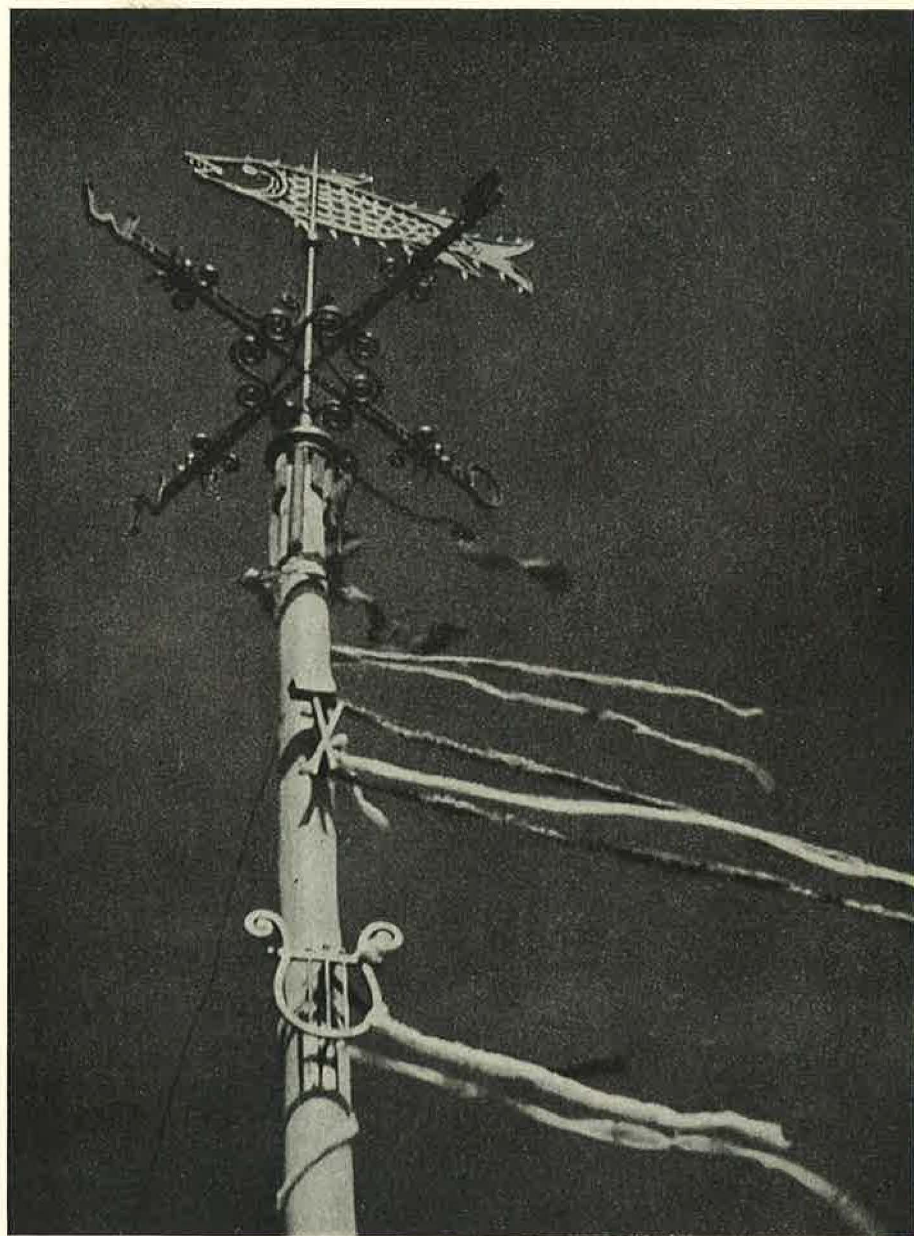

„Der vaderen stroom getrouw!"
(Kenspreuk van de Kunstenaarsgroep „De Meivisch")

Samenstelling : Bert Peleman

In de noordsche bries van den Scheldewind flappen de feestfestoenen om den Meivisch-staak uit en danst de Vivo-kern „De Karekiet" uit Klein Brabant oude visschersdansen uit het Scheldeland. Op den Meivisch-staak zelf, prijken de vier zinnebeelden der kunsten : hamer en beitel der beeldhouwers, de harp der toondichters, het boek met de veer der dichters alsmede het kleurenpalet der schilders.

Bezwerend rijst de Meivisch-staak boven het Scheldeland uit en duidt de spookvisch de windrichting aan van waaruit de stroom met „heil of onheil" zal worden gezegend.

TER INLEIDING

ALS WIJ OVERSCHOUWEN WELKE PLAATS DE Schelde als motief in de Vlaamsche Kunst heeft verworven, dan zien wij dat zij slechts sporadisch, zoo bij gelegenheid eens, in ons werk van dicht en proza te voorschijn komt. Niet als middenpunt, niet als allesbezielende kracht. Dan gaat ook in de eerste plaats onze aandacht naar den dichter die zijn graf heeft in de branding van den Schelde-oever, Emile Verhaeren.

Zijn figuur belicht tevens de geestelijke armoede van ons volk en de onafwijsbare macht van ons scheppende bloed. Want hij behoort tot die generatie van intellectueelen die hun volk naar de taal hebben gedeserteerd en niettegenstaande alles toch getuigenis moesten afleggen van hun onvervreemdbaren aard die niet naar het Zuiden maar naar het Noorden is gericht.

Als wij aan de Schelde-boorden stonden om in liefde en verkleefdheid aan ons heimatland, het Scheldeland, den symbolischen staak met den Meivisch te planten, dan geschiedde zulks uit het besef dat wij als kunstenaars in onze heimat geworteld zijn en de onverbreekbaarheid daarmede als een zegen aanvaarden. Elke kunstenaar ligt vast aan zijn kinderjaren, dat is zijne heimat, met het aangezicht van aarde en wolken, met de menschen die erop leven of er in rusten. Daar ligt het innige van onze jeugd en het verlangen van onze mannenjaren. Daar ligt de bronader van onze liefde tot het vaderland. Hoe zouden wij Vlaanderen kunnen beminnen als wij onze heimat niet lief hadden?

Heimatliefde is geen verkleining, geen begrenzing van ons wezen. Men is niet kleiner omdat men geografisch niet groot kan doen. Men wordt niet grooter omdat grenzen worden verschoven. Men wordt grooter naarmate het besef van het eigen wezen dieper en sterker wordt en grooter wordt een kunstenaar

in die mate dat hij zuiverder en krachtiger in eigen lucht ademt. En uit die heimatliefde de bloesem en de vrucht te halen is de taak van den kunstenaar. Dat is niet zoo zeer een werk van folklore, dat is de geest en de atmosfeer van een kunst, dat is de bezieling van een levensarbeid.

Zoo hoop ik dat voor de kunstenaars van het woord die als kind in dit Scheldeland hebben mogen leven, hun heimatland in hun werk zal leven. Want de stroom en dit land hebben het onvergankelijke van wat oneindig en grootsch is. Zie de wolken trekken over uw hoofd, hoor den vloed stijgen: dat is ruimte, dat is onbedwingbaarheid, dat is een kracht die van dit water en dit land zelf komt. Zijn vloed komt van het Noorden, zijn ebbe trekt naar het Noorden. En de ruwe en vrije ademtocht van het Noorden gaat er over heen.

Deze Meivischstaak is bekroond door een windwijzer. Dat weze geen symbool. Zinnebeeld voor ons weze de stoere paal en de Meivisch, vruchtbaar en geheimzinnig, brand van de Schelde en land met de zee. Hij belichaamt onze trots over ons heimatland en onze kinderlijke verkleefdheid aan onze Schelde.

FILIP DE PILLECYN

VLAANDEREN'S KUNSTENAARS AAN DE SCHELDEBOORDEN

IN DE MILDHEID DER LAATSTE LENTEDAGEN VAN HET jaar 1943 vergaderde voor het eerst in het Scheldestadje Temsche een uitgelezen groep Vlaamsche letterkundigen, beeldhouwers, toondichters, en schilders.

Deze eerste contact-name met de Schelde, als ader van het land der drie stroomen, als geheiligde vloed der Nederlanden die ook ver achter de haven van Antwerpen zijn branding door het land uit draagt, was voor velen overweldigend.

Bloeiende dijken waarover de geur hing van notelaren en knotwilgen.

Ruischende landschappen waarin het rustige gebaar leefde van boer en visscher.

Wolken en water: bindteekens tusschen land en zee.

Een openbaring voor allen die slechts tot dan toe enkel de Schelde van op de havenkaaien te Antwerpen, van in de buurt der olietanks, der kranen en scheepswerven te Hoboken of wellicht zelfs een eind achter Dendermonde „beheerschter" hadden gekend.

De Schelde tusschen Rupelmonde en Sint-Amands!

De stroomende grens van het eertijdsche boerenkrijg-gebied Klein Brabant.

Der vaderen stroom vastgeklonken aan het oergeweld der Noordzee!

Voor den schilder die deze beide dagen te Bornem en te Temsche, in Klein Brabant vertoefde, was deze aanblik een dwingen tot het palet.

Voor den dichter was het een zuiverder aanvoelen van het duistere geweld en den bezeten luister opslaand uit de rhythmen van Verhaeren's vers of tot ziele-wijding deinend in het gedicht en het proza van Jan Hammenecker.

Voor den beeldhouwer was het een lang en diep aanschouwen van den door

rukwind en slagregen, door de zoute branding der zeeën „getaanden" kop van den ouden Scheldevisscher die aan den overkant in de dorpen achter de dijken naar het water stond te turen of verrassend de kruisnet aan den roeiboot boven water haalde.

Hoe gewaagd echter de bewering ook weze, geschiedde wellicht het grootste wonder voor den kunstenaar-toondichter die eveneens tot deze groep Schelde-ontdekkers behoorde en het onwezenlijke geruisch der dijken met den vloed der golven vervloeien wist.

Aldus kon worden gezegd, dat reeds vóór de overvaart naar den linker-Scheldeoever en de wandeling langsheen de Scheldedijken, de schorren en de kragewielen, de „machtige, prachtige vloed der Nederlanden" het doel van dit eerste kunstenaars-week-eind: het doen aanvaarden van den eeuwigheidsluister dezer wateren, onvoorwaardelijk had bereikt.

Reeds enkele weken nadien, ging als een rechtstreeksch gevolg dezer bezwering welke de Schelde op de deelnemers aan dit kunstenaars-week-eind uitoefende, de plechtige planting van den Meivisch-staak te Bornem alsmede de stichting van de kunstenaarsgroep „De Meivisch".

De planting van den Meivisch-staak op Half-Oogst 1943 ter hoogte van het Sas te Bornem bestond in de oprichting op een vooruitgeschoven dam in de Schelde van een 10 meter hoogen paal versierd met een reeks Schelde-motieven en bekroond met een 3 meter grooten, uit ijzer gedreven „Meivisch" welke als windwijzer werd aangebracht.

Het ontwerp van dit Schelde-monument is van de hand van kunstschilder Gard Van Mechelen.

De uitvoering ervan werd toevertrouwd aan kunstsmid Rik Jacobs.

De oprichting van den „Meivisch-staak" is een hulde aan de eeuwige reinheid van wolken, water en wind alsmede aan de volksche legende die verhaalt van den eersten visch die eertijds in Mei uit de Noordzee in de Schelde zwom, den stroom als behekste en met een „legendarische vischrijkheid" zegende.

Voerde o.m. ter dezer gelegenheid het woord:

Dr. Filip de Pillecijn, lid van den Nederlandschen kultuurraad voor Vlaanderen.

Gedragen door den stroom achter de dijken, weergalmt in de verte de „handklap" bij den volksdans, uitgevoerd door de jeugd uit het heerlijke Scheldeland.

Rein verkondigen de volksliederen uit het Scheldeland den luister van den geboortegrond.

Grootsch, onder een hemel van goud, siddert de Schelde tusschen haar machtige oevers.

Bij vloed en ebbe roeien met krachtige spanen de visschers en veermannen doorheen den stroom.

„Vivo"groepen uit het Scheldeland o.m. de Vivo-groep „De Karekiet" uit Klein Brabant zongen en dansten omheen den Meivisch-staak.
Met de stichting van de Kunstenaarsgroep „De Meivisch" zal worden getracht den luister der Schelde zinnebeeldig in het werk van Vlaanderens kunstenaars te herstellen.
Ook in alle zakelijkheid zal den adel der Schelde worden bevorderd en gaaf gehouden.
Waar den stroom in zijn golven of in zijn bedding, op zijn oevers of op zijn dijken werd „gekwetst" zal eerherstel of heradeling worden doorgevoerd. Zoo werden o.m. als een wacht omheen dezen meivisch-staak vier populieren geplant instede de vier populieren welke op dezelfde plaats tijdens de oorlogsdagen in Mei 1940 neerbrandden.
De stichting zelf van de kunstenaarsgroep „De Meivisch" heeft geen enkele andere betrachting dan de Schelde in te schakelen als eeuwigheidsmotief in het werk onzer kunstenaars.
Als voorwaarde tot het lidmaatschap werd gesteld: de vrijwillig aangegane verbintenis een werk van grooteren omvang (een roman, novelle of ballade, een cyclus gedichten of liederen, een oratorium, een reeks teekeningen, een groot doek, een beeldhouwwerk, een film, een studie, een volksdans, een tooneelstuk, enz.) te scheppen met als motief, op de meest ruime wijze te interpreteeren: de Schelde!
Om het jaar vergaderen de leden-kunstenaars voor een week-eind aan de Scheldeboorden en worden te dier gelegenheid de tijdens het voorbije jaar geschapen werken tentoongesteld.
Verder werd aan de Scheldeboorden in Klein Brabant tot de oprichting van een Vlaamsch kunstenaars-heem overgegaan, waar elk der leden-kunstenaars in de meest gunstige voorwaarden een paar dagen kan komen werken of „even herademen".
In het oude en in het nieuwe wil de Meivisch-groep de Schelde verheerlijken.
In haar ebbe en in haar vloed.
In de kracht van het Scheldeland en van het Scheldevolk.
Van deze ziels-kracht getuigen spreuken en gezegden, liederen en spookverhalen, volksgebruiken, geloof en bijgeloof van hen die in de schaduw

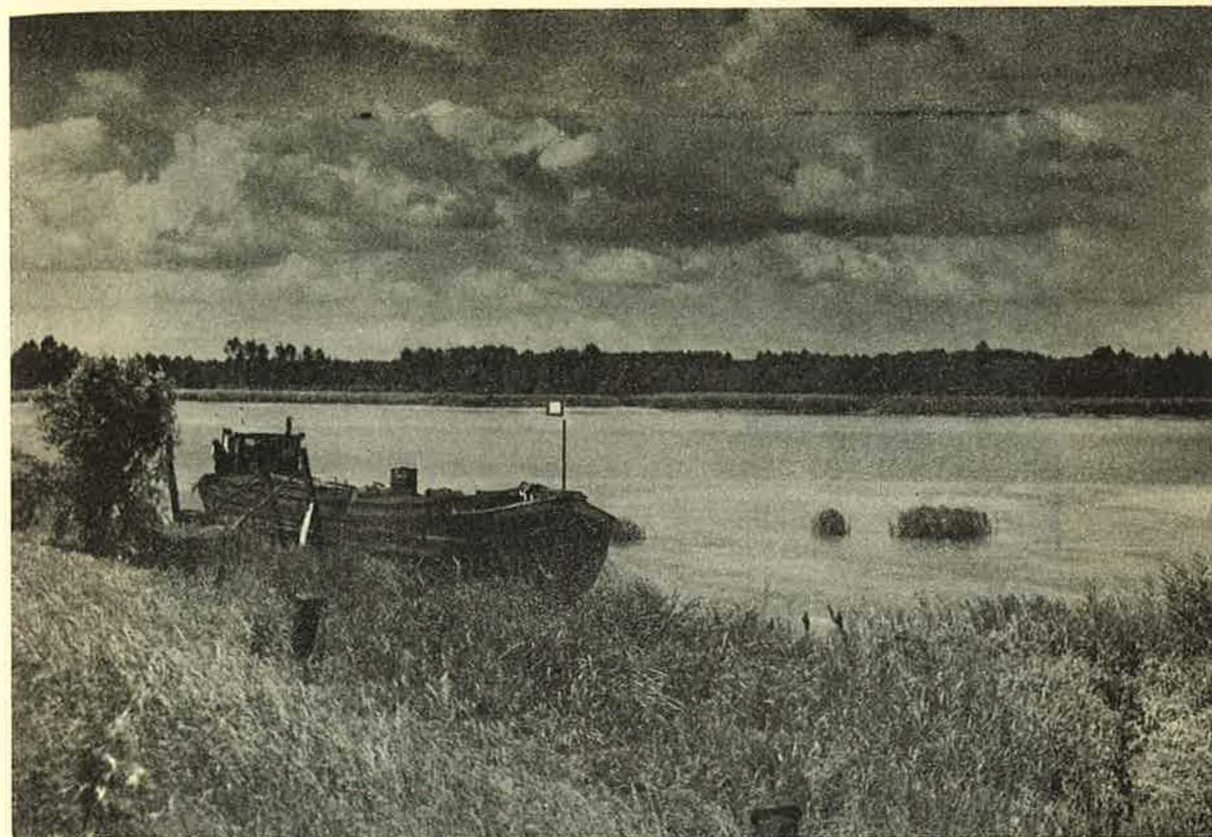
dezer dijken levend, vechten met de oerkracht van water en wind. In een geest van bezinning en Germaansche zielsgebondenheid aan de kracht der natuurelementen, zal de dichter met den toondichter, de schilder met den beeldhouwer in dit heem en dit land vertoeven.
Aan de heerlijkheid van het Scheldeland en het Scheldevolk zal worden gebouwd in volle overgave, zooals de visscher zich schenkt aan zijn boot en zijn netten, zooals de dijk zich schenkt aan het water, zooals de Schelde zich schenkt aan de Noordzee!
Eerst dàn wordt ook deze overgave een harmonische verstrengeling tusschen „Volk en Kunst".

Bert Peleman

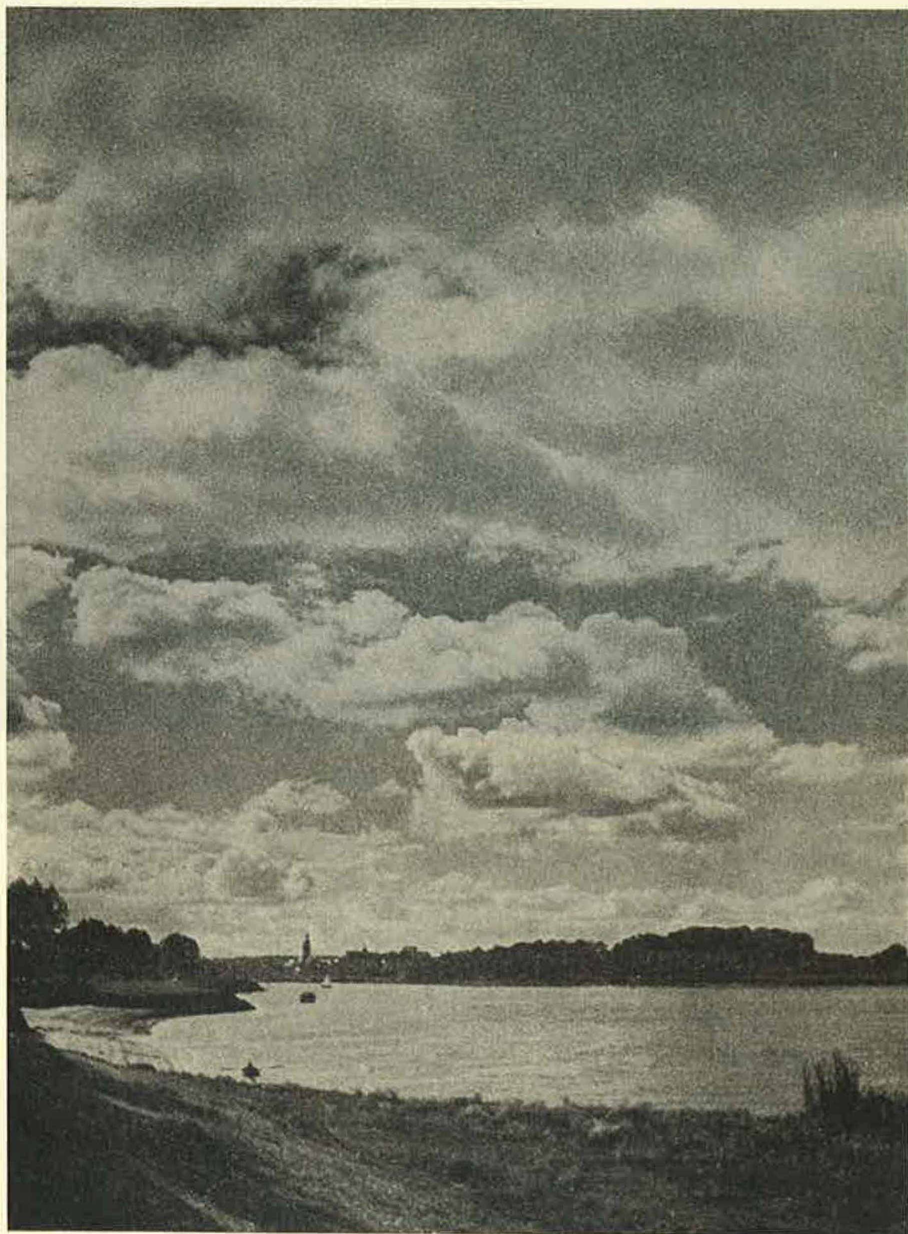
WAT IS ER VAN DEN „MEIVISCH"?

HALF-OOGST 1943 STONDEN IN HET TEEKEN DER trouwe aan het land der drie stroomen te Bornem aan de Schelde een groep Vlaamsche Kunstenaars vereenigd om den Meivisch-staak. Zoo voor de deelnemers aan deze Meivisch-hulde als voor de buitenstaanders, heeft hiermede het woord „Meivisch" een soort bezwerende klank gekregen, waarover we in deze bijdrage even willen uitwijden.
Als hoofdverklaring van wat de „Meivisch" en vooral de „Meivisch-vangst" was en zelfs in geringe mate nog is, publiceeren we een fragment uit een flink gedocumenteerde bijdrage welke we over dit onderwerp van de hand van den jongen verdediger van alle Scheldeschoon: Lode Marevoet, uit „Toerisme" nr 16 van het jaar 1937 opdiepen.
Onder het motto „Doode rivieren" schreef Lode Marevoet:
„Doode rivieren", zoo noemen onze visschers de Schelde, de Durme, 't Wiel, de Rupel, de Nete...
Konden ze eens herleven! Daartoe is slechts noodig de zuivering van het vuile afvalwater van fabrieken en steden. Men heeft onlangs proefnemingen gedaan met een zuiveringstation op de Spierevaart, naar het schijnt met zeer bevredigend resultaat. Onze visschers hebben het gelezen in de dagbladen en er is een greintje hoop gedaald in hun harten; een greintje slechts, want het ware „te schoon om waar te zijn".
Er is iets tragisch in den „teleurgang van den waterhoek". Waar ze ook zijn, op het land of in de fabriek, ze hebben heimwee naar de Schelde; de herinnering aan hun verloren paradijs sterft niet. De drang naar de Schelde zit hen in 't bloed: sedert eeuwen werkte hun voorgeslacht op het water. Zooals de Schelde gaat naar de zee, komt van de zee, één is met de zee; zoo is ons visschersvolk één met zijn stroom. De edelste zoon van dit volk, dichter Jan Hammenecker is „de" Scheldezanger in onze literatuur.

Konden de Schelde en haar bijrivieren weer „levende wateren" worden, dan zou Mariekerke aldra het eeuwenoude visschersdorp zijn van weleer. Dan herleefde het bedrijf te Baasrode, Rupelmonde, Branst, Bornem, Tielrode, Steendorp.
Moest het water twee jaar goed zijn, dan ware de Schelde „vergeven" van den visch. Dan droeg ze weer de gouden visschersbooten. Dan galmde over den wijden plas het blije lied van bonkige visschers. Dan werd het nog eens „spieringstijd" en „meivischseizoen".
De meivischtijd. Van in Maart maakten de visschers zich gereed voor meivischvangst. De vrek-stokken gingen ze kappen in Buggenhout-Bosch. De beugels vonden ze aan de tronken. De eerste meivisch was immers voor den pastoor. Dat seizoen begon zoo half April en duurde tot den Mei uit. Rond half April was hij beneden stad en dan vaarden de visschers hem tegemoet. Hij kwam opgeloopen en 't half Mei was hij boven de stad geschoten en nog later in de Mei was hij tot boven Dendermonde. Daar sprong hij soms zoo dik (talrijk) dat ze meenden dat het spookte. Daar begon hij „aan te gaan" of te „schodderen" (te „paaien" zegt men ook; de „aangang" van den meivisch : de paaitijd). Hooger op dan den Zeelschen dijk liep hij niet; daar was hij rijp.
Mannen van Brabant kwamen hem koopen : de meivischkruiers. Ze hadden kruiwagens met een schof en berries. Ze wachtten soms halve nachten op de „waaiers" (= visschers met de waai, een net waarmede men op den meivisch vischte). Ze sliepen dan tegen den kerkberm of aan de Kil of aan den Witten Molen. En als ze niet sliepen dan zongen ze dat ge 't hoordet tot in Kastel.
Hij werd verkocht met 't kwartier. Een kwartier dat was zestig meivisschen. Het mannetje heette een schadde (met een milt) en het wijfje een rog. Dit is trouwens bij vele vischsoorten het geval. Een jonge meivisch heette een vliegerke. Dit gaf men toe op een kwartier. In 't Brabantsche werd hij gerookt in groote schouwen; zoo at men er een heel jaar van.
De waai was het meivischnet bij uitstek. Nu nog hoort men te Mariëkerke, wanneer het in 't voorjaar dondert zeggen : „de meivisch is geboren".
Rond Sinksen was hij in den vollen trok.

Verdroomd in den avond, liggen aan de oevers van den stroom de Schelde-schuiten wachtend tot de vloed hen verder zal dragen.

Majestatische wolkenstoeten trekken lichtend over de visschersdorpen en steden, vast geklonken aan de boorden der Schelde.

Men vischte ook op den meivisch met het drijfnet: „op den Meivisch drijven".
Er waren jaren dat ze er in de mijn slechts 1 centiem 't stuk van kregen en toch nog 100 frank in de week wonnen. Een meivisch woog ongeveer één kilogram en was zoo groot als een groote panharing.
Ze dreven soms op den meivisch met vijftien booten, „elk op zijn toer". Van zoohaast de dag aan de lucht was zette men uit. „Hij is al aan 't springen, zei men, hij zal gaan bijvallen!"
Men vischte ook op den meivisch met den hijnstoger of meivischtoger, een sleepnet van ongeveer 40 vademen lang.
In de laatste jaren vóór den wereldoorlog kwam de meivisch in veel geringer aantal de Schelde opzwemmen. Tijdens en na den oorlog waren er weer enkele. Dan heb ik „de waaiers" nog aan 't werk gezien. „Hij moet een ander koers gepakt hebben, zeggen de meivisschers..."
Tot daar dit zeer zakelijk relaas van een „Schelde-kenner" over ditgene wat in wezenheid tot den „meivischtijd behoort.
Bij uitvoeriger ontleden van wat de „Meivisch" aan folkloristische fantasijen, aan spooklegenden en verdraaiingen der oorspronkelijke waarheden heeft verwekt, dient men echter eveneens met deze eigenschappen van het Scheldevolk rekening te houden.
Door het feit b.v. dat de oudere Schelde-visschers thans nog met blikkerende oogen vertellen over de jaren dat ten gevolge van den overweldiggenden overvloed aan „Meivisch" er de omliggende akkers mede werden „bemest", is de meivisch mede een soort zinnebeeld geworden der Schelde-vruchtbaarheid.
Zooals reeds hooger gemeld, werd bij het eerste angstwekkende donderen en bliksemen, einde April, aanvang Mei „de meivisch" geboren.
Al naar gelang de verbeelding van den boer of den visscher welke thans nog leeft aan de Scheldedijken, was het de meivisch zelf die, zwemmende uit de Noordzee, den Scheldestroom als het ware „electriseerde" en zelf donder en bliksem uit de golven deed opslaan.
Weer een ander „fantast" zal U vertellen dat de meivisch bij zijn vaart uit de Noordzee aan 't vlammen ging en brandend „onder water" achter zich een miljoenen-zwerm meivisschen aansleepte.

Voor denzelfden „commentator" heeft de meivisch dijken en golven behekst en gaat de visscher die het zou aandurven zijn netten naar dezen eersten „oermeivisch" uit te werpen, ongenadig met man en muis, met schip en zeil ten onder.
Aldus beschouwd, wordt de meivisch naast het zinnebeeld der vroegere, te herstellen Schelde-weelde, tevens een zinnebeeld van het geloof en het bijgeloof van het Scheldevolk in de oerkrachten der natuurelementen.
Aldus wordt de meivisch naast een doodgewone groote panharing, een met verschrikking slaande spookvisch. Beiden hebben zij in den loop der eeuwen in lied en vers, in gebruik en woordspel, in zegswijzen en spreuken het Scheldevolk met „rijkdom" gezegend.
Ook de jongste tijd en meer bepaald de oorlogsjaren die door de automatische uitschakeling van fabrieken en bijgevolg eveneens van verpestend fabriekswater den stroom weerom gedeeltelijk heeft „gezuiverd, geheiligd of behekst" klinkt uit in het nieuwe folkloristische lied.
In dien zin weergalmt in den kring der Vivo-jeugdscharen, zingend of dansend langs de Scheldedijken het lied op tekst van Bert Peleman en getoondicht door Herman Preud'homme.

I

De Meivisch is gekomen !
De Schelde brandt van nacht !
De visschersloep genomen !
De meivisch opgewacht !
In alle Scheldedorpen
Sa visschers : uit uw bed !
De netten uitgeworpen !
De Mei heeft U gered !

Keerzang :

De meivisch ! De meivisch !
De meivisch zwom voorbij !
De meivisch ! De meivisch !
bracht ons den eeuw'gen Mei !

II

De meivisch rood van oogen,
van vlimmen en van staart,
heeft eb en vloed bewogen,
bij donderslag gepaard !
Langs dijken en langs dammen :
Sa ! visschers : opgelet !
De wateren gaan vlammen !
De zeilen opgezet !

III

Sinds vele honderd jaren
zwemt door de groote zee,
de meivisch door de baren
en neemt de vloed hem mee !
Ook wij willen hem vieren
met schuimend gerstennat;
de visschersloep bestieren
als werd de „stuurman" zat !

Moge ook deze nieuwe hulde aan de „eeuwige reinheid van wolken, water en wind" alsmede aan de bezwerende kracht der Schelde en al wat zich in hare golven beweegt, een getuigenis blijken van Germaanschen eerbied en wijding voor Hem die den bloei der vlakten en de branding der stroomen bepaalt.

MEIVISSCHER

En als een „zuivere vlam aan deze Scheldeboorden", als een eeuwige wachter bij den stroom der vaderen, staat naast de „Meivisch-staak" de kracht van den populier : zinnebeeld van Schelde-trots en Schelde-adel.

BALLADE VAN DEN MEIVISCH

DE katten braakten vuur. De honden aten gras en huilden.
Achter 't elektrisch wentelen der wolken schuilden
de bliksemschichten klaar om bijtend los te springen.
De wielewaals en pimpelmeezen hielden op met zingen.

Eerst dan ving 't dondren aan en huiverden de wateren.
Van op de dijken hoorden wij het scherpe schateren
van wufte vrouwenstemmen die wij nooit begrepen.
Het was of dolle duivels stalen dolken slepen

op vuursteenen gestort uit solfer-luchten.
Nu hoorden wij een kermen, dan een zuchten,
alsof men zwangre vrouwen hield gebonden
in d' ouden Spaanschen burcht te Rupelmonde.

Het was of vloeiend vuur ons door de knoken snelde.
Bij wijlen droegen wij den waan dat ook de Schelde
vuur werd en het rosse riet aan 't vlammen sloeg.
Plots voer een boot voorbij met op den zilvren boeg

de meivisch, rood met vuur-doorvonkte vlimmen.
We dachten volk te zien doch slechts de schimmen
van stokvisch-maagre visschers waarden om de masten.
Verschrikt beloofden wij ons Heer een week te vasten

en aan de abdij van Bornem een mand snoek te geven,
als hij weerhield het bonzen van ons hart, het beven
onzer handen en ons rustig liet begrijpen
't mysterie dat ons strot haast toe kwam nijpen.

Beloften maken schuld en met een oergeduld
wachtten we de vereffning af. Doch gansch vervuld
werd onze geest met duisternis en misverstand :
de Schelde bleef een vuur, een bronzen brand.

We zagen bootflanken en vischruggen roodgloeiend vonken.
Ruw stortten de gestalten als brutaal-bedronken
uit den mast en flitsten schuimend onder.
Te samen sloeg de bliksem en de donder

door de zeilen. Vlammenflarden floten
langs het water. Van Steendorp tot Driegoten
stond de vloed in brand en klonk het huilen
van 't verzuipend visschersvolk. Boschuilen

kreitsten om den boeg en om de masten van de boot.
Van op den dijk, in Buitenland scheen het of iemand floot
op een schalmei, toen ook de boot aan 't zinken ging
en een der schimmen aan den mast te kermen hing.

Wij zelve stortten neer, de lenden rillend in het riet.
Pijnlijk zwaaiden we de armen toen 'n roode karrekiet
ons dwars in de oogen vloog en half-verblind
het zweet ons langs de wimpers dreef. Ontzind

zagen we toen voor ons een ouwe mosselschuit.
Ons hemd stond als bevroren om ons huid
want koud en koortsig was het breken van dit zweet.
Doch almeteens was het alsof een visch de teenen beet.

Verschrikt sprongen we recht, ons gillen galmend langs het kiel.
Sindsdien weten we dat ons Heer de ziel
van 't visschersvolk genadig is. De vrees verdreef Hij
en met volle spanen roeiden wij doorheen de tij

dwars door de Schelde hakend hulp te bieden. —
Sindsdien dan weten wij dat Gols wil zal geschieden
waar het ook zij, op 't land of op de wateren.
Het doel nabij hoorden wij slechts het klateren

der golven die de boot in 't vuur verzwonden.
't Was middernacht toen we te Rupelmonde
de mosselschuit gebonden legden aan den wal.
De kiel zonk diep want als een gummibal

kwamen de visschen op ons toe gesprongen.
Flank-frikkelend hebben wij toen een lied gezongen :
drie strofen met 'n tweestemmig refrein :
verlokkelijke melodie die in ons net bedwelmde de dolfijn,

de meivisschen, den haring, spiering, rog en sprot. —
Nu danken wij ons Heer omdat het levenslot
ons gunstig was dien nacht en deze vischvangst vruchtbaar miek.
Want om de Schelde waart zijn geest als een vereenzaamde muziek,

bestendig om den vloed, de visschen en de booten
maar ook om ons die in het stalen stooten
van de golven taaier werden dan het takelwerk der masten.
Wij die als blinden langs de dijken struikelden en bevende betastten

het paarlemoeren naakt der nymphen zwevend door den nacht.
Wij visschers, 't gaaf geslacht dat als 'n boot bevracht
ligt met de wonderen om water en om wind;
Wij visschers die ter haven gulzig en ontzind

den gersten zwelgen na de vangst in groengeschuimden morgen.
Wij die het Scheldevolk geenszins verborgen
't verhaal dat visschen vonkend flitsten om ons hoofd;
dat plots de vlammenvloed van 't water werd gedoofd

toen elk van ons zijn vuisten in de golven stak
en knarsetandend traag 'n kruis trok over 't watervlak :
Vergeef ons echter dat wij zeggen dat op slot
van rekening de menschen ons voor zot

of simpel hielden toen we dit vertelden.
Wij echter die in d' eeuwge branding van de Schelde
den tred weten van God, den duivel en de menschen :
het éénige dat wij als Scheldevisschers wenschen

is dat de stroom ons heilig blijve : ebbe en vloed
en dat de geest Gods om de waatren zij en om ons bloed.

Bert Peleman

De foto voor het titelblad alsmede de foto's op blz. 5, 6, 11, 12, 14, 20 werden uitgevoerd door „Belgapress". De foto's op blz. 13, 19, 25 werden genomen door den kunstfotograaf Willy Kessels. Lid van de kunstenaarsgroep „De Meiuisch".

P. C. 1648
Toelating nr 7734